

VIRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XVII. évfolyam 5146. sz. Szombat, 1961. szeptember 23. 4 oldal, 20 bani

Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs és a többi párt- és államvezető befejezte látogatását Iasi tartományban

Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs a többi párt- és államvezető szeptember 22-én befejezte látogatását Iasi tartományban.

A pénteki nap folyamán a tartományi pártaktív gyűlést tartott. A jelenlévők viharos tapsa közepette felszólalt Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs ki-feltette Iasi tartomány gazdasági és társadalmi-kulturális fejlesztésének kérdéseit.

Virgil Cazacu elvtárs, az RMP Iasi tartományi bizottságának első titkára meleg köszönetet mondott a tartomány sokoldalú fejlesztését szolgáló párt- és kormányintézkedésekért, a pártvezetőség és személyesen Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárral kapott értékes útmutatásokért és tanácsokért és biztosította az RMP Központi Bizottságát arról, hogy a tartományi pártvezetést, a párt- és állami aktivisták és a tartomány dolgozóinak minden erejét latba vetik feladatokuk valóra váltásáért.

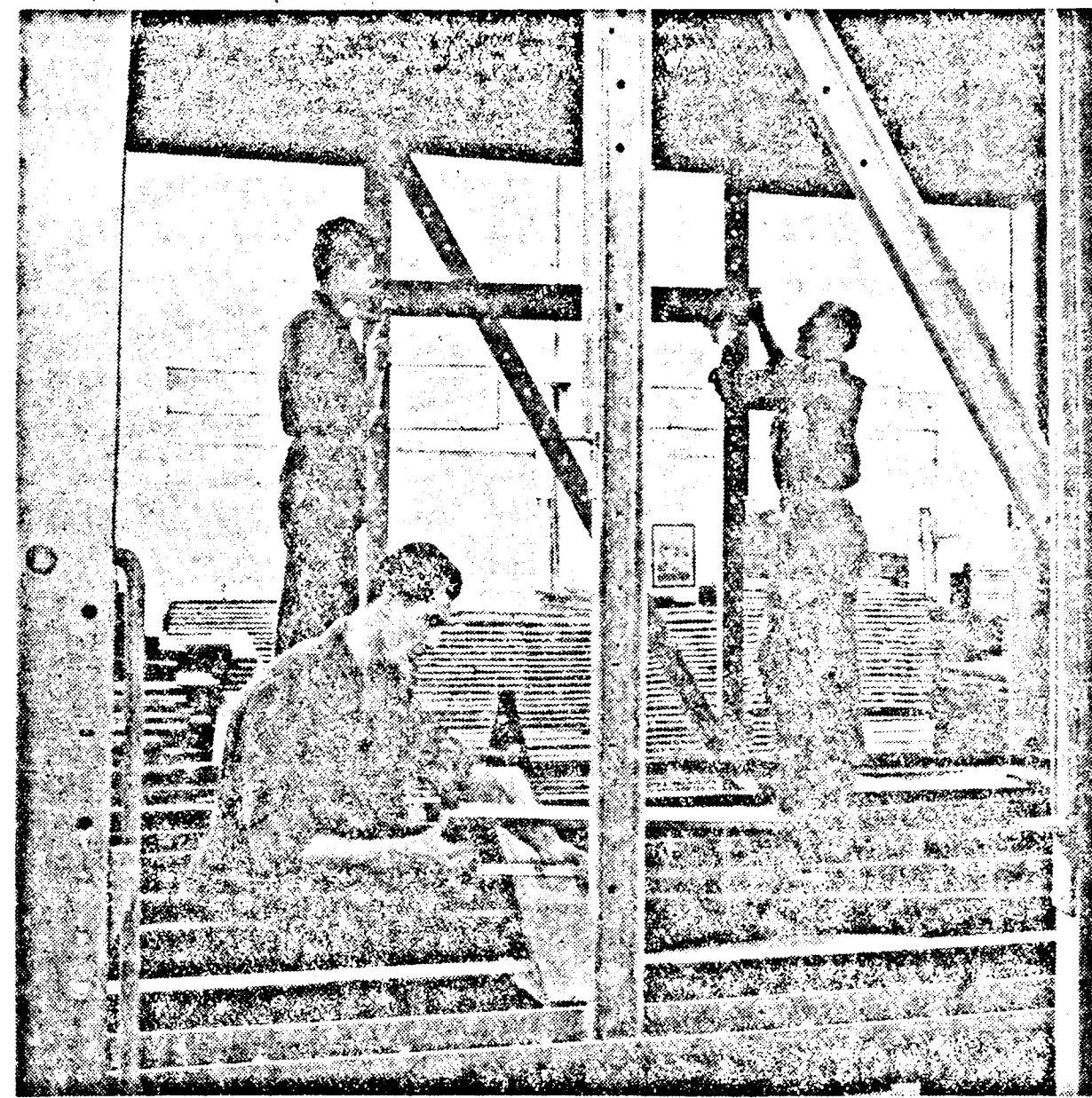
A Iasi tartományi pártaktív gyűlése alkalmat szolgáltatott a párt iránti odaadás és bizalom ki nyilvánítására. A gyűlés résztvevői hosszasan elnézték a Román Munkáspártot és Központi Bizottságát.

A gyűlés után a tartományi pártbizottság elnöke és a tartományi néptanács végrehajtó bizottsága elvtársai ebédet adott Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs és a többi párt- és államvezető tiszteletére. Az elvtársi ebédén meleg, baráti hangulat uralkodott.

Ugyanazon este Gheorghe Gheorghiu-Dej, Emil Bodnăraş, Leonie Răutu, Alexandru Brădeanu és Gheorghe Gaston Marin elvtársak elutaztak Bukarestbe.

A vendégeket elutazásukkor Virgil Cazacu elvtárs, az RMP KB póttagja, a Iasi tartományi pártbizottság első titkára, Constantin Nistor elvtárs, az RMP KB tagja, a tartományi néptanács végrehajtó bizottságának elnöke, továbbá párt- és állami aktivisták, Iasi vállalatok és intézmények vezetői és kulturális dolgozók kísérték ki a Iasi pályaudvarra. Az utcák mentén és a pályaudvar előtti téren a Iasi dolgozók ezrel kívánták jó utazást és kedves vendégekné.

(Agerpres)

Igy készül a tehervagon faburkolata. Fényképezőgépünk lencséje a Dimitrov üzem befejező részlege hasos számú asztalosbrigádjának tagjait örökítette meg, munka közben. A képen a brigád legjobbját: Drăgan Valeriu brigádvezetőt, valamint Barbussiu Alexandru és Popescu Constantin láthatók. A brigád egyébként arról ismert, hogy átlagos havi teljesítménye előirányzat felett 25 százalékos.

(Kelen Ferenc felvétele)

Bukaresti levél

A kiváló minőségű termékek kiállításáról

A KÖRUTAK VILÁGVÁROSI forgatagában feltűnik egy neofényes felirat: Kiváló minőségű termékek kiállítása. A belépő, ügyes és szemléletes elrendezésben láthatja a hazai ipar legutóbbi esztendőben tapasztalt fejlődését.

Az első szembetűnő gyártmány a bukaresti Electrotehnica üzemben készült elektrokárdióráj motor. Valaha ezt hatalmas dron külföldről vásárolták. Most tökéletes kivitelben titthon készült. Látható itt ezenkívül a fröjtűszószó szükséges elektromos ellenőrző, darumotor és különböző átvessző berendezés.

Sokan nézegetik a négy sebesgő lemeztűszóval felszerelt jókora Enescu márkájú rádióvetőt. Továbbá izéles kivitelű hazai gyártmányú telefonkészülékek vonják magukra a figyelmet. Az egyik szemléltető tábláról megtudjuk, hogy a bukaresti rádiógyár 13 esztendő alatt egy millió készüléket gyártott.

A legkülönfélébb akkumulátorok mellett ott sorakoznak a legmodernebb világítótestek, díládk és egyéb alkatrészek. Az embernek szinte kedve támad a számtalan elektromos és hirtadstechnikai felszerelés szemlélése közben, hogy egy kis Turist rádióval lepie meg magát. SOKAIG ELNEZELODHE-TUNK ezen a legmodernebb kiállítás elvek szerint beosztott „látlaton”. Láthatunk hazai

(f. d.)

A December 30 gyárban

Teret hódít az új

Pártunk és kormányunk a szocializmus kiteljesítéséért folyó harc során különös gondot fordít a gyárak és vállalatok műszaki színvonalának szüntelen fejlesztésére. Számos párt- és kormányhatározat foglalkozik ezzel a fontos kérdéssel, amely szocialista iparosításunk egyik alapvető tényezője. Ipari vállalataink gyorsított műszaki fejlődésére jó példával szolgál az aradi December 30 textilgyár szövedője is.

A Northrop-szövedő régi gépe, amelyeket 1910-1912-ben helyeztek üzembe, most kikerültek az udvarra. Rövidesen széllel szerelik, majd elszállítják őket, hiszen most már ócskavasnak egyből nem telik belőlük. Adták helyüket az új, korszerűbb szövedőknél, amelyeket fokozatosan helyeznek üzembe a részlegen. Hiszen ez a fejlődés!

Ahogy elnézem ezeket a nagyszerű, magistermelékennyű, új szövedőket, finom, szinte kecses vonalakat és hallgatom működésük szabályos ritmusát, öröm és büszkeség tölt el.

De ez nem minden. Ha az előkészítőn keresztül vizuálisan, ott is azt láthatjuk, hogy új, magistermelékennyű gépeket szerelnek. Ez azt jelenti, hogy azonos volumenű termék mellett három

Révész Imre,
a December 30 gyár technika

CEC-betét könyvtulajdonosok

Nemcsak az ipari és mezőgazdasági dolgozók, valamint az értelmiségiek körében honosodott meg a takarékoskás. Az egészségügyi téren tevékenykedők is a takarékoskás hível. Ez a közelmúltban bizonyosodott be, amikor a CEC egyik dolgozója felkereste az egyetemen Korházat. Ezalkalommal 21 új CEC betétkönyvecskét állítottak ki. Az új CEC betétkönyvek tulajdonosai türelmetlenül várják a negyedévenkénti huzásokat, amikor nagyobb összegű nyereségre esélyesek. Jó lenne, ha példájukat többen követnék s egyre növekedne a takarékoskodók száma.

Toda Mária
levelező

Lapunk harmadik oldalán

★ Az Egyesült Nemzetek Szervezete Közgyűlésének Főbizottsága a Kínai Népköztársaság ENSZ-tagsága kérdésének napirendre tűzését ajánlotta

Az őszi munkák Pécskán

Szeptember az őszi hártné. Az időjárás meg a nyári napok emlékeztet, de a mezőgazdasági munkák már az őszi időszakra váltak. A Filmon Sírú kollektív gazdaságban le-vágták a kender és már át is adták a feldolgozó iparnak. A gazdaság a kender termesztésével mintegy 161.000 lej jövedelmet biztosított.

A napraforgót is betakarították 85 hektárról, sőt a napokban be is fejezik a fontos ipari növény csérlését. A tagság másik része szorgalmasan szedi a cukorrépát. Körülbelül 20 hektár termését már át is adták a gyárnak. Megkezdődött a kukorica törés is. Eddig, több, mint 300 hektáron törték le a tengerit.

Előkezelések történnek már a jövő évi termés biztosítására

Nagy Teréz
levelező

Műanyag a November 7 gyárban

Csaknem egy hónapja, hogy a November 7-gyárnak valamennyi részlege teljes erővel dolgozik. Az általános nagyteljesítési tervfeladatokat, ezt bizonyítja máskülönböző részlegek nyilvántartása is.

Az élesztő részlegen

A gyárnak ez a részlege még mindig furcsa képet tár a látogató elé. Javában folyik a termelő munka és mégis valóságos építőtelep látványa eleve-nedik meg. Lebontott falak, félig kész épületszkelet, új asztalos munkák vonják magukra a figyelmet.

Igen, a gyárnak ez a részlege nemsokára teljesen megfiatalodik. De a tervfeladatok teljesítésével addig sem maradhatnak adósok s ezért sok nehézség leküzdésével mégiscsak termelnek. S nem is akárhogyan, ha-

nem pontosan tiszteletben tartva a napi ütemtervet.

A részlegen nincs különösebb lehetőség a terv teljesítésére, s éppen ezért különösen fontos, hogy naponta eleget tegyenek feladataiknak, mert csak így kerülnek el az esetleges lemaradások.

Az itt végzett munkának is újabb élenjáró kerülték a tisztelttáblára. Jivan Livia, Szabó Katalin és Bálint Erzsébet elvtársnők jelentősen hozzájárulnak ahhoz, hogy a részleg ne maradjon adós egyetlen gramm élesztővel sem.

Ugyancsak nagy gondot fordítottak ebben az időszakban is

a szárazélesztő gyártására. Ez a könnyebben tárolható és minőségileg kifogástalan új gyártmány mind nagyobb teret hódít a vásárlók körében. Itt Sandner Ferenc kezeli az egyik váltásban a szárító gépet szozzáértésével számottevően hozzájárul a terv teljesítéséhez.

Kifogástalan minőségű termékek

A November 7-gyár laboratóriumában rendszeresen ellenőrzik a termékek minőségét. Eddig még egyetlen esetben sem merült fel jelentősebb kifogás, hiba. S ez természetesen a malom dolgozóinak érdeme is.

Ezen a részlegen különösen jelentős volt ez a hónap, mert most vizsgázták a megjavított gépek és természetesen a javítást végző munkások is, még pedig a termelés gyakorlatában. Az eredmények tanulsága szerint azonban itt is jó munkát végeztek s a malom szeptember huszadikáig már néhány százalékkal túlteljesítette ütemtervét. A számítások szerint számottevő mértékben haladtak már túl szeptemberi tervüket.

Ezen a részlegen Katkó László és Lada János elvtársak brigádjával versenyeznek az első helyért, a minél jobb eredményekért. Ők dolgoztak a legjobban a javítások idején is és most a termelésben ugyancsak az elsők között akarnak lenni.

A November 7 gyár élesztőrészlegen a nagyteljesítményű gépek mellett még mindig sok tennivaló akad a fűrészmunkásoknak is. A csomagolóban Szabó Katalin, Jivan Livia és Bálint Erzsébet elvtársnőkkel az élen az ütemtervnek megfelelően végzik feladatukat az itt dolgozó lányok asszonyok.

Megnyitja kapuját a pionírház

Játszva dolgozzunk! — ez az új tanév jellemzője a pionírház valamennyi szakkörében, ahol szeptember 25. és október 3. között tart karokkal várják a beiratkozni vágyó tanulókat, a kíváncsi érdeklődőket. A látogatás után tanácskoznak szívekkel, tanárral és a képességüknek legjobban megfelelő szakkörbe iratkoznak majd be.

Pártunk és kormányunk gondoskodott a gyermekek iskolán kívüli idejének hasznos el-töltéséről. Városunkban is, akárcsak országwide, az egyik legszebb épületet bocsátották a gyermekek rendelkezésére, ahol tárgyi és ideológiai ismereteket kiegészíthetik. A szakkörökben folyó munka, amelyet játszva sajátítanak el, most még csak szórakozást jelent számukra. Felkel a szakmák

Iránti érdeklődésüket s így a pályaválasztás küszöbét nehezebbé nélkül léphetik majd át. Tágas, világos tervek hívogatják a kis vörös nyakkendő-söket, tiszta munkaeszközök várják őket s kedvesen mosolygó tanárok fogadják a tanulni vágyó gyermekeket.

A szülők teljes bizalommal küldhetik gyermekeiket a pionírházba, ahol 34 különféle szakkör biztosítja a sokoldalú oktatást, nevelést. A jelentősebbek: az ifjú természetbarátok, selyemhernyó tenyésztők, a kis gazdaszónyok köre, a művészi, a nyomda és könyvkötészet, az elektrotechnika és fényképezési körök. Az idei tanévben is szült fektetnek a pionírházban a pionírok hazafias nevelésére.

Bíró Gizella,
könyvtáros

A kukorica betakarítása állami gazdaságainkban

Rajonunk állami gazdaságai-ban mind nagyobb mértékben bontakozik ki a kukorica betakarítása. Az utóbbi napokban az orszáfvil és vladimirescul gazdaságokban munkába állították a kukorica betakarító kombájnokat is. A kukorica törésénél a vinal állami gazdaság dolgozó haladnak az élen. Eddig már több mint 640 hektárról takarították be a termést. Az orszáfvil állami gazdaságban 291, a szemlakiban 275, az ötvenesiben 200 hektárról törtek le a kukoricát. A többi gazdaságban is teljes lendülettel végzik már a kukorica betakarítását. Az eddigi eredmények azonban azt mutatják, hogy állami gazdaságainkban nem mindenütt fordítanak figyelmet arra, hogy a töréssel párhuzamosan végezzék a kukoricaszár vágását és elszállítását. Ezt bizonyítja az is, hogy a vinal állami gazdaság mindössze csak 23 hektárról szállították el a kukoricaszárát. Több gazdaságban, noha már előrehaladtak a kukorica törésével, a szár eltakarítását még sem kezdték. Az állami gazdaságok vezető tanácsai úgy szervezzék meg a munkát, hogy a töréssel párhuzamosan a szárát is minél

előbb letakarítsák és ezáltal szabadabb tegyék a földet a szántás gyors elvégzésére.

Befejezték az őszi árpa vetését

A vinal állami gazdaság dolgozó példamutatóan dolgoztak az őszi árpa vetésénél. Az idejében előkészített talaj és vetőmag lehetővé tette, hogy néhány nap alatt ebben a gazdaságban 200 hektáron végezzék az őszi árpa vetését. A család állami gazdaságban is több, mint 50 hektáron vetették árpa. Ebben a gazdaságban azonban gyorsítani kell az ütemet, mivel tervelőírányszakukban 900 hektár árpa vetése szerepel.

Nagy területen végeztek már vetőszántást

Állami gazdaságainkban kö-vetkező harc folyik azért, hogy idejében jó magágyat készítsenek az őszi vetések alá. Az elmúlt év tapasztalata bebizonyította, hogy jó termésre csak ott számíthatnak, ahol a kalászosoknak jó magágyat készítenek. A nagylaki állami gazdaságban idén a kedvező időjárás ellenére is túlteljesítették tervelőírányszakukat a buza hektárhozhozott illetően. Az eredmény elérésében nagy része volt a jó magágyaknak, az

idejében végzett vetésnek. E gazdaság dolgozó az őszi vetésre előirányzott 905 hektár területből már több, mint 670 hektáron elvégezték a vetőszántást. A pécskai állami gazdaság dolgozó is eredményes munkát fejtettek ki ezen a téren. Több, mint 750 hektáron végeztek vetőszántást.

Megkezdtek a rizs aratását

A nagylaki kollektív gazdaságban már évek óta foglalkoznak rizstermesztéssel. A hozzáértő munka, a haladó agrotechnikai módszerek alkalmazása lehetővé tette, hogy ebben a gazdaságban eredményessé váljon e növény termesztése. Idén is több, mint 80 hektáron termesztettek rizset. A száraz időjárás idén meggyorsította a rizs érését folyamát, és így az elmúlt napokban a nagylaki kollektívisták megkezdtek a rizs aratását is.

Több, mint 300 hektáron került földbe az őszi árpa

Kollektív gazdaságainkból is mind több helyről jelentik, hogy megkezdtek az őszi árpa vetését. Rajoni viszonylatban több, mint 300 hektáron vetették már el az árpa. A nagylaki

ERRÓL-ARRÓL

A világűr meghódításának nagyszabású tervei

MOSZKVA. (Agerpres). — TASZSZ:

A Szovjetunióban igen nagyszabású tervet dolgoztak ki a világűr meghódítására — mondotta Jurij Gagarin az Ucsitel-szkaja Gazeta egyik munkatársának. — Sok repülést kell végrehajtunk, új űrhajókon nagy távolságokat kell bejárunk, át kell kutatnunk az egész napkörüli térséget.

Az egyik lapszámban megjelent interjú hangsúlyozza, hogy

a lap munkatársa elsősorban az űrrepülés példátlan hőstételek pszichológiai, tisztán emberi vonatkozásait írta le.

Arra a kérdésre, hogy a repülés egyes pillanataiban érezte-e félelmet, Gagarin ezt válaszolta: „Természetesen, mint minden ember az én helyemben. De hamarosan megszűnt a félelem”.

Gagarin megemlítette, hogy a repülésre való előkészítés leg-

főbb munkáját pszichológus orvosok, a kozmikus orvostudomány szakértői irányították.

Gagarin kijelentette: tudta, hogy mint űrhajós, milyen veszélynek teszi ki magát a repülés folyamán. Apróképos elméleti és gyakorlati kiképzésben részesültünk — mondotta. — A túlterhelés a vártnál kisebb volt. Ami a meteorit-anyagot illeti, egyáltalán nem kötelező, hogy a meteorit eltalálja az űrhajót.

Az űrhajós kijelentette, hogy tájékozott volt a sugárzás tekintetében is. „De egész figyelmemet a munkámra irányítottam” — mondotta Gagarin.

Gagarin közölte, hogy a Szovjetunióban sokan készülnek kozmikus repülésre. Büszke vagyok — tette hozzá —, hogy engem szemeltek ki az első repülés végrehajtására. Egyáltalán nem kételkedem azonban abban, hogy ha a repülést valamelyik társam hajtotta volna végre, ez is minden erejét és képességét latba vetette és szükség esetén az életét is áldozta volna, hogy becsülettel teljesítse a párttól és kormánytól kapott feladatot.

A lap munkatársa hangsúlyozza, hogy Gagarin civilben fiatalabbnak tűnik koránál. Gagarin jó szímben van, vidám és jókedvű. Egyébként az életben is olyan, amilyenek az emberek milliói fényképeiről ismerik.

Milyenek ígérkeznek az ősz-elő?

A borulatók a hűvös augusztusi napokban bejósolták, hogy korán beköszönt a tél. Szeptember első napjait azonban szinte kánikulával meleggel köszöntötték rák s ez viszont az optimistákat bátorította fel. Kinek lesz igaza?

A Meteorológiai Intézet a világ minden részéről naponta többször is érkező jelentések alapján tudományosan igyekszik előrejelni az időjárást. A tudomány mai állása mellett egy hónapra előre nem lehet még kiszámítani az időjárás pontos változásait, bizonyos valószínű-

ségi számításokat azonban véghezvethetnek.

Eszerint szeptember közepéig — némi lehúlésekkel — kitartott a szép idő. A hónap 14—16. napja között hideg sarki légáramlat bizonyos mértékben lehűtötte a levegőt, mégis szép, meleg napokkal bucsúzik szeptember. Szórnyos rövid ideig tartó esőktől eltekintve a hónap száraznak ígérkezik.

Mindenesetre — különösen az ország északi vidékein, meg a zordabb éghajlatu hegyek alján — készüljünk fel a hónap végéig lehetséges dére, esetleg talajmenti fagyra. A száraznak ígérkező hónap kedvez a cukorrépának, és a burgonyának, viszont a hideg hegyvidékeken minden bizonnyal késlelteti a kukorica érését.

Az ötödik évforduló

Egy TU-104 típusú repülőgép kilenc repülésével ünnepeleik meg a szovjet sugárhajtású utasszállító repülőgépek menetrendszerű bejáratainak 5. évfordulóját. Ezzel kapcsolatban említésre méltó, hogy a Comet-IV típusú angol és Boeing-707 típusú amerikai sugárhajtású repülőgépek csak 1958 végén, a Caravelle típusú francia repülőgépek pedig csak 1959 májusában kezdték meg légiforgalmi repüléseiket.

Az ünnepi repülést Jevgenyij Barabasz pilóta hajtotta végre, aki öt évvel ezelőtt Moszkvából Irkutszkba vezette az első TU-104-es utasszállító repülőgépet. „A pilóta, aki már több mint 4 millió kilométert tett meg repülőgépen, nemrég TI-

Nemrégiben új elnevezés került a Szovjetunió közigazgatási térképére: Kazahsztán északi felében megalakult a Szüzdöld-határvidék. Területe 6900 négyzetkilométer. Középpontja Celinograd. A szüzdöld határvidék meghódítása sokáig emlékeztet maradt az emberiség számára. Váratlan lett volt. A nemrég még lakatlan sztyeppén ma már százszámra találhatók új települések. A Szovjetunió Kommunista Pártja felhívására száz meg száz ember jött erre a vidékre, hogy meghódítsa és termővé tegye a kietlen pusztát. Az emberek a legmodernebb mezőgazdasági gépekkel látták munkához.

Képünkön egy Sz80-as Diesel traktor szántás közben.

Német matematikai lexikon

Lipcseben nemrég matematikai lexikon jelent meg, amelynek kiadásánál mindkét német állam szakkiadói és más országok szakemberei közreműködtek. A lexikon második kötete szintén még ez év folyamán napvilágot lát.

A lexikon felöleli a matematika csaknem valamennyi ágát s ezenkívül ismerteti a matematikai tudományok történetét is. A lexikon 400-nál több XIX. és XX. századbéli híres matematikus életrajzi adatait is tartalmazza.

Az újjépült Varsó: Muranov városnegyed

Hazai sikerekről

Matematika a gazdaságban

Az Akadémia matematikai intézetének egyik munkaközössége, Gr. Moisil akadémikus vezetésével, huzamos ideje tanulmányozza a matematika alkalmazását a gazdaságban és a tervezésben az elektronikus számológépek segítségével. A munkaközösség egyebek között kidolgozta a hazánkban gyártott fűrészáru optimális szállítási tervét. A terv alkalmazásával az Erdőgazdálkodási Minisztérium egyes egységei a tonna-kilométerekben kifejezett szállítási költségek 10,1 százalékos megtakarítását érték el.

A matematikai munkaközösség most a szállítások tervezési lebonyolításának kiszélesítésén dolgozik s az ezzel kapcsolatos számításokhoz részben felhasználja az atomfizikai in-

tézet CIFA II. típusú elektronikus számológépét is.

Hozzávetőleges számítások szerint a matematikai tervezés nyomán elérhető megtakarítások egész gazdaságunk viszonylatában több százmillió lejre emelkednek évente.

Újabb vegyszerek

Vegyiparunk nemrég kezdte meg újabb rovar- és gombairtó szerek, továbbá patkányirtó szerek nagyüzemi termelését. E termékek segítségével eredményesen vehetjük fel a harcokat a mezőgazdaság növényi és állati kártevő, valamint a fertőző betegségeket terjesztő, ártalmas rágcsálók ellen. Az új vegyszerek gyártására az RNK Higiénia és Közegészségügyi Intézetében végezték vizsgálatok

alapján rendelkeztek be gyáraink. Az Intézet kutatói egyben kidolgozták az említett vegyszerek alkalmazására vonatkozó utasításokat is.

Az intézet utalgazításai nyomán kezdtek meg a pyrethrum-alapu, gyors hatású rovarirtószerek, a Duplifix nevű kombinált DDT-HCH rovarirtószert és a Furfusi-hidramida nevű patkányirtószert gyártását.

Elkészült a Duna-delta monográfiaja

Részletes fizikai-földrajzi tanulmányt állítottak össze a Duna deltájáról az Akadémia geológiai, geofizikai és földrajztudományi intézetének kutatói. A munkálatoknál országunkban első ízben alkalmazták az aerofotogrammetriát (légi fényképezés) módszert, majd beható tereptanulmányok alapján 1:15.000 léptékű részletrajzokat állítottak össze s ezek segítségével értékes elméleti kövé-keztetéseket jutottak a Delta kialakulását, növekedését illetően és jövő fejlődését illetően. A megjelölt vizsgálatoknak nagy gyakorlati jelentőségük van a mezőgazdasági ökológia kijelölt területek hasznosítása, a haltenyésztés, nádtermesztés, stb. tekintetében.

Gigantikus kőolajvegyérszeti üzem épül

Jaroszlavban gigantikus méretű kőolajvegyérszeti üzem épül. Az üzem munkatelepének a hétéves terv teljesítésében élenjáró építők és szerelők nagy munkásságukat érte el az SZKP XXII. kongresszusának tiszteletére folytatott versenyben. Felépítették az üzem egyik legfontosabb berendezését, amely különböző sókat von ki a nyersolajból. E bonyolult műveletet termékek és elektromos eljárásokkal végzik. Az alapvető technológiát berendezésen kívül számos nagygyártási szívatyút, hőszabályozó készleket, vezetékeket szereltek fel.

Az ivóvízről

Az emberi szervezet nagymennyiségű vizet tartalmaz. Ez szakadatlan mozgásban van: szervezetünk állandóan kiválaszt vizet, amelyet az élelmiszerek és az ivóvíz pótol. Nemcsak szervezetünknek, hanem minden más élőlénynek is a mikroóknak is szükség van vízre. Természetes tehát, hogy a vízben megtalálhatók a mikroóba is. Ez a tény azonban nem jelent veszélyt az ember egészségre, mivel a vízben rendes körülmények között kis mennyiségben található ugynevezett szaprofita mikroóba nem veszélyeztetik egészségünket. Előfordul azonban, hogy a vízben köröző mikroóba is fellépnek. Ilyenek például a vérhas, a hasfistusz, a gyermekbénulás és más betegségek kórokozói.

A jó ivóvíznek tehát bizonyos feltételeknek kell megfelelnie. Amellett, hogy nem szabad kórokozókat tartalmaznia, még megfelelő színnel, ízzel, szaggal és hőmérséklettel is kell bírnia.

A megfelelő ivóvíz biztosítása már hosszú évszázadok óta komoly gondot okozott. E probléma teljes megoldása csupán a népi demokratikus rendszerben vált lehetővé, amikor az egész lakosság számára sikerült megfelelő ivóvizet biztosítani.

Városunkban a lakosságnak több mint fele vízvezetékű vizet fogyaszt. A többiek közkutatóból és a házak mellett lévő kutakból szerzik be a szükséges vízmennyiséget.

Annak ellenére, hogy városunk a Maros mentén fekszik, mégsem iszunk Maros-vizet,

hanem 15—105 méter mély kutakból előtörő vizet. Ennek az az előnye, hogy a víz elég hideg és nem tartalmaz mikroóba, ami szükségletünk szűrését és fertőtlenítését. Arad alattjában meglehetősen sok vas és mangán is található. Ezeket úgy szűrik ki a vízből, hogy a vizet porlasztják, majd salakrétegen és homokszűrőn vezetik át. E sok egy része azonban még így is belejut a vízvezetékbe és a vezetékek könyökénél fekete homok alakjában rakódik le. Ezt időszakonként megismételt mosással tisztítják ki. Ha ilyen esetben kinyitják a csapot, előfordulhat, hogy a kifolyó vízben fekete pontocskák lebegnek. Ezzel kapcsolatban meg kell jegyeznünk, hogy mindez csak műló jelenség és ha a csapot néhány percig folyó hagyjuk, a víz kitisztul. Azt is tudnunk kell, hogy a fekete vas- és mangántartalmú szennyezett vizet nem lehet vezetni az egészségére.

A Sanepid aradi kirendeltsége naponta laboratóriumi bakteriológiai vizsgálatnak veti alá az ivóvizet, hogy megállapítsa, vajon nem tartalmaz-e az egészségre ártalmas baktériumokat.

Örömmel állapíthatjuk meg, hogy Arad ivóvize mindig veszély nélkül fogyasztható, nem szorul fertőtlenítésre és hosszú évek óta egyetlen egyszer sem okozott fertőzéses megbetegedést városunkban.

Dr. Trofin Corneliu, a Sanepid aradi kirendeltségének igazgató főorvosa

A színpad „láthatatlanjai”

A kárpitosműhely vezetője Bugyi Zoltán elvtárs. Kívül meglehetősen szerénykednek ezen a fontos részlegen.

A következő állomás: a festőterem. Itt két életre a díszlet. Fűrge szakemberek — Mihály Ioan és Lechner Ödön vezetésével — színezik, életelik a majd teljes illúziót keltő díszletet. A festők is szigorúan a színpadi tervező — utasításai szerint dolgoznak. Ami a laikus szemlélőnek csak apró, színes vázlat, — nekik: szabály, irányadó útmutatás.

Külön említést érdemel az aradi színház papírművészete. Vezetője: Vitroel Emil szobrászművész. Itt gyártják a vázlatokat, gyümölcsöket, korlátokat. De, ha kell, stilizált és mindenféle szemrevaló tárgyat is megmíntáznak. És napjaink tudományának csodálatos termékeit, a képlekeny műanyagot, a vinidurát is nagyban felhasználják. (A bukaresti színházak után Aradon használták először a műanyagot).

Mikor — sokszáz munkára után — a díszlet a színpadra kerül, újabb részleg lép munkába. A színpadtechnikások — Coravita Gheorghe díszletmester szakavatott vezetésével — beszerelik a díszletet. S persze, van külön díszletpróba is — valamennyi műszaki munkatárs jelenlétében.

Ezután a díszlet — a rendező és a színészeké...

Míg nyomokonkísértük a díszletet — sok fejtevéssel, találékonysággal és szaktudással telítődött útján — addig a darab másik oldala is megfutotta a maga pályáját.

A színpadra lépő színész, ha jelmezes a darab, büszkén feszít reneszánsz kosztümjében, vagy kellő eleganciával, modern utcai ruhájában...

A pirorter-figyelőzet

Ezek a ruhák — jelmezek és korszerű ruhák — a színház szabóság és varroda alkotásai. (Az „alkotás” nem is tulajd, ha a termék vázlata, tanulmányra, ötletes megoldásra gondolunk...) A multban a színházak művészei csak jelmezes darabhoz kaptak ruhát a színháztól. Ma a színész már tétőtől-talig felöltözteti a szabóság részleg. Emeljük mindjárt itt meg, hogy a szabóságot Gavra Ioan, a varrodát pedig Nicolae Ana vezeti.

Ha a néző elámul, hogy a kedvenc színművész, milyen kopasz a szerepében, vagy milyen dús sörénnyel pompázik, ennek is megvan a maga titka. A parókáreszt, az álhajak, álszakállak és a mindenféle bajszok — forrása... (Itt sem fölösleges megemlítenünk, hogy a régi színházak „béretek” a parókákat, most azonban mind az a színház sajátja. A copfos márk, vagy a lobogóhaju poé-

ta, mielőtt színpadra lépne, „átmegy” az öltöztető kezén. (De rólu — majd máskor...) Közben persze beleszól a darabba a műszaki részleg is — Halmi Antal és Krajczár János mesterek vezetésével.

És amikor már színpadon próbálják a díszletet, beállított darabot, a „láthatatlanok” már az új darabon szorgoskodnak... Mindent összevetve, több mint egy hónap technikai előkészítés szükséges minden egyes színdarabhoz.

A munka azonban még nem ért véget!

Ha változik a szín, akkor ott láthatatlan munkások keznek: a díszletgárda tagjai. Az egyes felvonások, jelenetek közötti díszletváltást — kiváló szakértelemmel a díszlők — Rédel János, Bălan Emil, Gyulai Lajos és Ciolea Nicolae végzik.

Amikor kigyul a rivaldafény, vagy egyéb világítási hatások élemlítik a darabot — ott a világosítók kezemunkáját kell keresnünk. Barabás Károly a vezetőjük és reflektoraikkal ököpásztázzák a színpadot, varázsolnak nappali fényt, vagy sejtelmes félhomályt s kezelik a felhőgépét is. De a butorok sem kerülnek maguktól a színpadra, hanem azt is szorgos munkások segítik oda Dobranschi Zsidor vezetésével. A kelések — terítők, váza, névjegy, vagy rózsaszál is „láthatatlan” munkatárs figyelmese, gondos

és összhangzó munkájaként kerül a megfelelő pillanatban a drámai hős kezébe... A gépzenét, a külső zajt és egyéb hangeffektusokat a szonorizátor, Posta János irányítja.

Mielőtt beülnénk a nézőtérre, hogy átadjuk magunkat a varázos színházi illúzióknak — gondoljunk a „láthatatlan” mesterekre, akik éppen úgy, mint a művészek és a rendezők, a színpadi siker fontos letéteményesei. Ma már nincs régmód, sehova se sorolható kulinsszatólogat. A színház kortinája mögött — szakképzett dolgozók tevékenykednek.

Népi demokratikus rendszerünk tudományosan képzett szakembereket nevel ezen a téren is. Bukarestben — többénapos tanfolyamok foglalkoznak a színházak műszaki dolgozóinak szakképesítésével. Tudásukat aztán valamennyien elvtársas tanfolyamokra kezdő társaknak. Mert bizony sokat kell tanulni a színházi munkának. Ismernie kell a színpadtechnikát, az egész munkafolyamatot és bizony nem utolsósorban a színházat.

A cél — mentől kevesebb szünet az előadás alatt. És végső fokozat: a tökéletes színpadi hatás.

És most kezdődhet az előadás! Ha — művészeti élménnyel gazdagon — megápoljuk a szereplők játékát — ne feledjük, hogy a színház mögött lelkes műszaki dolgozók, a kulinsszál „láthatatlanjai” is tevékenykednek.